

True to the Faith That Our Parents Have Cherished

By Elder Hans T. Boom
Of the Seventy

Uzticīgi mūsu vecāku lolotajai ticībai

Elders Hanss T. Boums
no Septiņdesmitajiem

April 2025 general conference

Please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you.

While I was visiting the Nashville Tennessee Temple for a temple review, I was privileged to do a walk-through as part of this assignment, reviewing this beautiful house of the Lord. I was especially impressed with the painting of Mary Wanlass called *Carry On* hanging on the wall in the office of the matron.

This is the story behind the painting:

“In Missouri in 1862, the 14-year-old Mary Wanlass promised her dying stepmother that she would see to it that her disabled father [and her four much younger siblings would all make] it to the Valley of the Great Salt Lake. ... Mary drove the oxen and milk cows that pulled the wagon, in which her father [was bedridden, and] she cared for her ... siblings. After each day's journey, she fed the family by foraging edible plants, flowers, and berries. Her only compass was the instruction she had received to keep traveling west 'until the clouds become mountains.'"

“They reached [the] Utah Valley in September, having traveled all spring and summer. Her father died not long after the family settled in Utah County, where Mary later married and raised her [own] family.”

This is an amazing story of the faith and strength of a 14-year-old young woman that can help each one of us today to “just carry on.”

“Just carry on”—or freely translated in my native Dutch language, *Gewoon doorgaan*—is also my mom and dad's lifelong slogan.

My parents and in-laws are the pioneers in our family. They have crossed their own “plains,”

Lūdzu, mācieties un saņemiet spēku no to cilvēku ticības un liecībām, kas dzīvoja pirms jums.

Apmeklējot Našvilas Tenesī templi, lai veiktu tempļa apskati, man bija tā privilēģija — šī uzdevuma ietvaros izstaigāt šo skaisto Tā Kunga namu. Mani īpaši iespaidoja Marijas Vanlasas glezna ar nosaukumu *Carry On* (Turpini iesākto), kas atrodas pie sienas matronas kabinetā.

Lūk, stāsts par gleznas tapšanu:

„1862. gadā Misūri štatā 14 gadus vecā Marija Vanlase apsoliya savai mirstošajai pamātei, ka viņa parūpēsies par to, lai viņas tēvs invalīds [un viņas četri daudz jaunākie brāļi un māsas] tiktu līdz Lielā Sāls ezera ielejai. ... Marija vadīja vēršus un slaucamas govīs, kas vilka ratus, kuros gulēja viņas tēvs, un viņa rūpējās par saviem ... brāļiem un māsām. Pēc katras ceļā pavadītās dienas viņa gādāja par ģimeni, meklējot ēdamus augus, ziedus un ogas. Viņas vienīgais kompass bija saņemtais norādījums — turpināt ceļu uz rietumiem, līdz mākoņi kļūst par kalniem.

Jūtas ieleju viņi sasniedza septembrī, jo visu pavasari un vasaru bija pavadījuši ceļā. Viņas tēvs nomira neilgi pēc tam, kad ģimene bija apmetusies Jūtas apgabalā, kur Marija vēlāk apprecējās un izveidoja savu ģimeni.”

Šis ir pārsteidzošs stāsts par 14 gadus vecas jaunietes ticību un spēku, kas šodien var palīdzēt ikvienam no mums „vienkārši turpināt iesākto”.

„Vienkārši turpiniet iesākto” jeb, brīvi tulkots manā dzimtajā holandiešu valodā, — *Gewoon Doorgaan* ir arī manas mammas un tēta sauklis visa mūža garumā.

Mani vecāki un sievas ģimene ir mūsu ģimenes pionieri. Viņi ir šķērsojuši savus „līdz-

just like all those who are coming into the Church, the Lord's fold, every day. Their stories have little to do with oxen and wagons but have the same effect on future generations.

They embraced the gospel and were baptized in their young adult years. Both my parents had a difficult childhood. My father grew up on the island of Java in Indonesia. During World War II, he was forcefully separated from his family and interned in a concentration camp, where he suffered unspeakable hardships at a young age.

My mother was raised in a broken home and also suffered from hunger and the hardships of World War II. At times she even had to resort to eating tulip bulbs. Due to her father's actions and his subsequent divorce from her mother, it was sometimes difficult for her to see Heavenly Father as a loving Father.

My parents met at a Church activity and shortly after decided to get married and sealed in the Bern Switzerland Temple. Waiting at the railway station, having spent the last of their little savings for the trip to the temple, they wondered how they would make ends meet but were confident that it would all work out. And it did!

They started to raise their family from a very humble single attic-room apartment in the heart of Amsterdam. After several years of washing their clothes by hand, they had finally saved up enough money to purchase a washing machine. Just before they would make the purchase, the bishop visited them, asking for a contribution to build the meetinghouse in Amsterdam. They decided to give all they had saved for the washing machine and continued to do the laundry by hand.

As a family we went through some hardships, just like any other family. These have only made us stronger and have deepened our faith in the Lord Jesus Christ, just like when Alma was sharing his story with his son Helaman, where he told him that he had been "supported under trials and troubles of every kind" because he had put his trust in the Lord Jesus Christ.

How did two people who experienced so many trials in their younger years become the very best parents I could ever wish for? The answer is simple: they fully embraced the gospel and live by their covenants to this very day!

After more than 65 years of marriage, my mother, who suffered from Alzheimer's disease,

numus", tāpat kā visi tie, kas katru dienu ienāk Baznīcā, Tā Kunga ganāmpulkā. Viņu stāstiem ir maz sakara ar vēršiem un ratiem, taču tiem ir tāda pati ietekme uz nākamajām paaudzēm.

Viņi pieņēma evaņģēliju un tika kristīti jaunībā. Abiem maniem vecākiem bija grūta bērnība. Mans tēvs uzauga Javas salā, Indonēzijā. Otrā pasaules kara laikā viņš piespiedu kārtā tika šķirts no ģimenes un internēts koncentrācijas nometnē, kur jau agrā vecumā izcietā neizsakāmas grūtības.

Mana māte uzauga nelabvēlīgā ģimenē un cieta badu un Otrā pasaules kara grūtības. Reizēm viņai pat nācās ēst tulpju sīpolus. Viņas tēva rīcības un tādējādi piedzīvotās vecāku šķiršanās dēļ viņai dažkārt bija grūti uztvert Debesu Tēvu kā mīlošu Tēvu.

Mani vecāki iepazinās kādā Baznīcas pasākumā un drīz pēc tam nolēma apprecēties un noslēgt laulību Bernes templī, Šveicē. Gaidot dzelzceļa stacijā, iztērējuši ceļojumam uz templi savus pēdējos, trūcīgos ietaupījumus, viņi prātoja, kā iztikas, bet bija pārliecināti, ka viss izdosies. Un tā arī notika!

Viņi sāka veidot savu ģimeni ļoti pieticīgā vienistabas bēniņu dzīvoklī, pašā Amsterdamas centrā. Vairākus gadus mazgājot drēbes ar rokām, viņi beidzot bija sakrājuši pietiekami daudz naudas, lai iegādātos veļasmašīnu. Īsi pirms pirkuma veikšanas viņus apciemoja bīskaps, lūdzot ziedot līdzekļus sapulču nama celtniecībai Amsterdamā. Viņi nolēma atdot visu, ko bija ietaupījuši veļasmašīnai, un turpināja mazgāt veļu ar rokām.

Kā ģimene — mēs piedzīvojām dažas grūtības, tāpat kā jebkura cita ģimene. Tās ir tikai stiprinājušas mūs un padziļinājušas mūsu ticību Kungam Jēzum Kristum, gluži kā tad, kad Alma dalījās savā stāstā ar dēlu Helamanu, kurā viņš teica, ka ir ticis „atbalstīts visādos pārdzīvojumos un grūtībās”, jo viņš bija paļāvies uz Kungu Jēzu Kristu.

Kā divi cilvēki, kuri jaunībā piedzīvoja tik daudz pārbaudījumu, kļuva par vislabākajiem vecākiem, kādus es jebkad varētu vēlēties? Atbilde ir vienkārša: viņi pilnībā pieņēma evaņģēliju un dzīvo saskaņā ar savām derībām līdz pat šai dienai!

Pēc vairāk nekā 65 laulībā nodzīvotiem gadiem, februārī, nomira mana māte, kura sirga

passed away in February. My father, at the age of 92 and still living at home, visited her as often as he could until she passed away. Some time ago he mentioned to my younger siblings that the dreadful experiences in the camp in Indonesia during World War II had prepared him to patiently care for his wife for so many years as she fell ill and deteriorated from this horrible disease and also for the fateful day he had to entrust her primary care to others and could not be by her side anymore. Their motto has been and still is to “Just carry on,” having a perfect hope in Christ to be raised up at the last day and to dwell with Him in glory forever.

Their faith and testimonies are a driving strength for the generations that have come after them.

In the village where my wife grew up, her parents, who were good churchgoing people, embraced the gospel as a young married couple with my wife as their two-year-old daughter and only child at that time. Their decision to become members of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints had a great impact on their lives as they were shunned by the villagers and by their family. It took many years, loving notes to family members, and service to the community before they were finally accepted.

On one occasion when my wife's father was serving as a bishop, he was falsely accused of something and was immediately released. My mother-in-law was so hurt that she asked her husband if they should continue to go to church. He answered that they of course would continue to go to church since this is not the church of men, but this is the Church of Jesus Christ.

It took some time before the truth came to light and apologies were made. What could have been their breaking point just added to their strength and conviction.

Why is it that some of us take for granted the faith and testimonies of our parents who through all their hardships have remained faithful? Do we think that they do not have a clear understanding of things? They were not and are not deceived! They just have had too many experiences with the Spirit and can say with the Prophet Joseph, “I knew it, ... and I could not deny it.”

Don't you love the song about the army of Helaman, found in the Children's Songbook?

We have been born, as Nephi of old,

ar Alcheimera slimību. Mans tēvs, būdams 92 gadus vecs un joprojām dzīvodams mājās, apciemoja viņu tik bieži, cik vien varēja, līdz viņa nomira. Pirms kāda laika viņš maniem jaunākajiem brāļiem un māsām minēja, ka briesmīgie pārdzīvojumi Otrā pasaules kara noietnē, Indonēzijā, bija sagatavojuši viņu ilgus gadus pacietīgi rūpēties par sievu, kad viņa saslima ar šo briesmīgo slimību, kā arī liktenīgajai dienai, kad viņam nācās uzticēt viņas galveno aprūpi citiem, tādējādi vairs nespējot būt viņai līdzās. Viņu devīze ir bijusi un joprojām ir „vienkārši turpini iesākt” — ar pilnīgu cerību Kristū — tikt augšāmceltam pēdējā dienā un dzīvot kopā ar Viņu godībā mūžīgi.

Viņu ticība un liecības ir dzinējspēks nākamajām paaudzēm.

Ciematā, kur uzauga mana sieva, viņas vecāki, kas bija labi baznīcas ļaudis, pieņēma evaņģēliju kā jauns laulāts pāris, un mana sieva bija viņu tobrīd divus gadus vecā meita un vienīgais bērns. Viņu lēmums kļūt par Pēdējo Dienu Svēto Jēzus Kristus Baznīcas locekļiem ļoti ietekmēja viņu dzīvi, jo ciema iedzīvotāji un viņu ģimenes no viņiem izvairījās. Pagāja daudzi gadi, mīlas vēstules ģimenes locekļiem un kalpošana sabiedrībai, līdz viņi beidzot tika pieņemti.

Reiz, kad mans sievastēvs kalpoja par bīskapu, viņu par kaut ko nepatiesi apsūdzēja, un viņš tika nekavējoties atbrīvots. Mana sievasmāte bija tik ļoti sāpināta, ka jautāja savam vīram, vai viņiem jāturpina iet uz baznīcu. Viņš atbildēja, ka viņi, protams, turpinās iet uz baznīcu, jo šī nav cilvēku baznīca, bet gan Jēzus Kristus Baznīca.

Pagāja zināms laiks, līdz patiesība nāca gaismā un tika izteikta atvairošanās. Tas, kas varēja kļūt par viņu lūzuma punktu, tikai vairoja viņu spēku un pārliecību.

Kāpēc daži no mums par pašsaprotamu uzskata mūsu vecāku ticību un liecības, kuri visās grūtībās ir palikuši uzticīgi? Vai mēs domājam, ka viņiem nav skaidras izpratnes par lietām? Viņi netika un netiek maldināti! Viņiem vienkārši ir bijis pārāk daudz Gara iedvesmotu pieredžu, un viņi var teikt līdz ar pravieti Džozefu: „Es to zināju, ... un es to nevarēju noliegt.”

Vai jums patīk dziesma par Helamana kareivjiem, kas atrodama Bērnu dziesmu grāmatā?

Dievs mums ir krietnus vecākus devis,

To goodly parents who love the Lord.
We have been taught, and we understand,
That we must do as the Lord commands.

Even when this might not be the case, as my mother experienced as a child, you can become one of those “goodly parents who love the Lord” and provide a righteous example to others.

Do we feel that this is absolutely true when we sing it? Do you feel that you are “as the army of Helaman” and that you “will be the Lord’s missionaries to bring the world his truth”? I have felt it on so many occasions while singing this song in several FSY settings and other youth gatherings.

Or what do we feel when we sing the hymn “True to the Faith”?

Shall the youth of Zion falter
In defending truth and right?
While the enemy assaileth,
Shall we shrink or shun the fight? No!

True to the faith that our parents have cherished.

To those of the rising generation wherever you are and in whatever situation you may find yourself, please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you. It will help you understand that in order to gain or grow a testimony, sacrifices will have to be made and that “sacrifice brings forth the blessings of heaven.”

Thinking about a sacrifice that will truly bless your life, please consider and pray about the invitation of our beloved prophet, President Russell M. Nelson, when he asked “everyworthy, able young man to prepare for and serve a mission. For Latter-day Saint young men, missionary service is a priesthood responsibility. ...

“For ... young and able sisters, a mission is also a powerful, but optional, opportunity.”

You could be called as a service or a teaching missionary. Both types of missionaries contribute to the same goal of bringing souls to Christ, each in their own unique and powerful way.

In both types of service, you will show the Lord you love Him and that you want to get to know Him better. Remember, “for how knoweth a man the master whom he has not served, and who is a stranger unto him, and is far from the thoughts and intents of his heart?”

All of us, whether we are the first generation in the gospel or the fifth, should ask ourselves,

Tā kā sendienās Nefijam.
Māca tie Dieva pavēles turēt,
Viņu padomam paklausām.

Pat tad, ja tas tā nav, kā to bērībā piedzīvoja mana māte, jūs varat kļūt par vienu no tiem „krietnajiem vecākiem, kas mīl To Kungu”, un rādīt taisnīgu piemēru citiem.

Vai, dziedot šo dziesmu, mēs jūtam, ka tā ir absolūta patiesība? Vai jūs jūtat, ka esat „kā Helamana kareivji” un ka jūs „drīz misijā ... dosieties, pasaulei patiesību nest”? Es to esmu izjutis daudzos gadījumos, dziedot šo dziesmu vairākās „Jauniešu spēkam” un citās jauniešu sanāksmēs.

Ko mēs jūtam, dziedot dziesmu „Uzticīgi ticībai”?

Vai gan, jaunieši, kavēsimies
Patiesību aizstāvēt?
Tad, ja uzbruks ļaunie spēki,
Vai no cīņas bēgsim mēs? Nē!

Tai ticībai, kura vecākiem dārga ir, ... uzticīgi mēs.

Jaunā paaudze, lai kur un kādā situācijā jūs atrastos, lūdzu, mācieties un saņemiet spēku no to cilvēku ticības un liecībām, kas dzīvoja pirms jums. Tas palīdzēs jums saprast, ka, lai iegūtu vai stiprinātu liecību, būs jānes upuri un ka „debesu svētības ... upuris atnes”.

Domājot par upuri, kas patiesi svētīs jūsu dzīvi, lūdzu, padomājiet un lūdzieties par mūsu mīlotā pravieša, prezidenta Rasela M. Nelsona aicinājumu, kad viņš aicināja „katrucienīgu, spējīgu jaunieši sagatavoties misijai un kalpot tajā. Pēdējo dienu svēto jaunajiem vīriešiem kalpošana misijā ir priesterības pienākums. ...

Jaunās un spējīgās māšas, misija ir varena iespēja, taču tānav obligāta.”

Jūs varētu aicināt par kalpošanas vai mācīšanas misionāru. Abas šīs kalpošanas izpausmes palīdz sasniegt vienu un to pašu mērķi — vest dvēseles pie Kristus, — katra savā unikālajā un spēcīgajā veidā.

Abos kalpošanas veidos jūs parādīsiet Tam Kungam, ka mīlat Viņu un vēlaties Viņu labāk iepazīt. Atcerieties, „jo kā lai cilvēks pazīst kungu, kam viņš nav kalpojis un kas ir viņam svešs, un ir tālu no viņa sirds domām un vēlmēm”?

Ikvienam no mums, neatkarīgi no tā, vai esam evaņģēlija pirmā vai piektā paaudze, būtu

What stories of faith, strength, and celestial commitment will I pass on to the next generation?

Let us all continue in our efforts to get to know our Savior, Jesus Christ, better and to make Him the center of our lives. He is the rock upon which we must build so that when times become difficult, we will be able to stand firm.

Let us be “true to the faith that our parents have cherished, true to truth for which martyrs have perished, to God’s command, soul, heart, and hand, faithful and true we will ever stand.” In the name of Jesus Christ, amen.

jāuzdod sev jautājums: „Kādus stāstus par ticību, spēku un celestiālajām saistībām es nodošu nākamajai paaudzei?”

Turpināsim visi censties labāk iepazīt mūsu Glābēju Jēzu Kristu un padarīt Viņu par mūsu dzīves centru. Viņš ir klīns, uz kuras mums jāceļ savs pamats, lai grūtos brīžos mēs spētu stingri noturēties.

Būsim „tai ticībai, kura vecākiem dārga ir, tai patiesībai, kuras dēļ bij’ tik daudziem mirt, no visas sirds un dvēseles ... uzticīgi mēs”! Jēzus Kristus Vārdā, āmen.